
[2023-51-RE](#)

Causa 2023-51-RE

(Campos Arauz c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 336-2023. Recurs d'empara

Sentència del 20 de novembre del 2023

BOPA núm. 146, del 29 de novembre del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'11 de juliol del 2023, pel Sr. Emili Campos Arauz, actuant en el seu propi nom i interès, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 30 de juny del 2023, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el marc del procediment urgent i preferent de l'article 41.1 de la Constitució, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, *"en la seva vessant al dret a la defensa, al procés degut i el dret de sufragi reconeguts en l'article 10 de la Constitució. Les anteriors resolucions judicials també es troben en directa i absoluta contradicció amb el dret de tota persona a que la seva causa sigui vista equitativament per un tribunal independent e imparcial establert per la llei, que decideixi, sigui controvèrsies sobre drets o obligacions de caràcter civil, de disposar del temps i de les facilitats necessàries per preparar la seva defensa establerts en els articles 6.1, 6.3 i 17 de la Convenció Europea per a la Salvaguarda dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals de data 4 de novembre de 1.950 i l'article 3 del Protocol número 1 a la Convenció (Dret a eleccions lliures)"*,

---

i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions recaigudes en el procediment urgent i preferent esmentat, que es reconegui el seu dret "*a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte del present recurs tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es van produir aquestes vulneracions*";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'acte del Tribunal Constitucional del 7 de setembre del 2023 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 28 de setembre del 2023, pel Ministeri Fiscal;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

---

1.1. El Sr. Emili Campos Arauz va interposar una demanda en el marc del procediment urgent i preferent, establert a l'article 41.1 de la Constitució, per la vulneració del dret de sufragi actiu, en què impugnava la proclamació dels resultats electorals de les eleccions generals celebrades el 2 d'abril del 2023.

1.2. El 14 de maig del 2023, la Secció Civil 5 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia desestimar aquesta demanda.

1.3. El Sr. Emili Campos Arauz va formular el preceptiu recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 30 de juny del 2023, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava aquest recurs i que confirmava la decisió de la Batllia en els seus propis termes.

1.4. L'11 de juliol del 2023, el Sr. Emili Campos Arauz, actuant en el seu propi nom i interès, va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 30 de juny del 2023, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, en el marc del procediment urgent i preferent de l'article 41.1 de la Constitució, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, d'acord amb les previsions especificades en l'encapçalament.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent interposa un recurs d'empara contra la sentència de la Sala Administrativa del 30 de juny del 2023, que confirma la del 14 de maig del mateix any, dictada per la Secció Civil 5 de la Batllia, ja que considera que el seu vot judicial no va tenir la guarda i custòdia que mereixia atès que la cadena de custòdia es va trencar, de manera que s'hauria vulnerat el seu dret fonamental al sufragi -article 24 de la Constitució.

- Assenyala que la sentència de la Batllia exposa que un simple error o una irregularitat no revela una falta d'equitat en les eleccions, ja que les decisions d'invalidació d'un escrutini han de ser serioses, greus i defensables. A diferència de la sentència que indica que el nombre d'impugnacions

---

representa el 0,016% dels electors convocats (29.958), segons el seu parer, el nombre de perjudicats seria de més de 9.000 electors, xifra que representa aproximadament el 50% dels electors.

- Argumenta que l'article 6 del Conveni de Roma reconeix el dret a un jutge imparcial -article 6- i, no obstant això, es va atribuir la competència per conèixer d'aquesta causa al batlle que va ser vicepresident de la Junta Electoral, quan s'hagués hagut d'atribuir al president de la Batllia. Al·lega que va demanar la inhibició del batlle i que mitjançant aute del 20 d'abril del 2023, la Presidència de la Batllia no va acceptar la recusació. La Sala Administrativa estableix que es va resoldre la recusació i que ell no la va impugnar, però ell no va formular una recusació sinó que va convidar al batlle a abstenir-se del coneixement de la causa, de manera que no existia cap recurs possible.

- Respecte de la proposició de proves, el batlle les va inadmetre per preclusió, però el seu escrit se subjectava a l'article 130 del Codi de procediment civil i havia sol·licitat l'esmena de qualsevol defecte que pogués existir -article 129.2 d'aquest mateix Codi. Així mateix, argumenta que es va produir una doble conculcació del dret a la jurisdicció en el seu vessant dels drets al procés degut i a la defensa, ja que es va ignorar la petició de subsanació i no es van poder aportar les proves en defensa dels seus drets.

- L'argument de la sentència de la Sala Administrativa que aquesta eventual carència probatòria hauria estat subsanada per la prova practicada d'ofici no es pot admetre perquè també es va demanar la prova referent al respecte i a l'observança efectiva del protocol de guarda i custòdia.

- Insisteix en què el batlle ponent ha omès qualsevol pràctica de prova tendent a verificar si els seus companys de professió i funcionaris van donar o no compliment al protocol del Consell Superior de la Justícia.

- Aquesta part no pot provar les irregularitats de la guarda i custòdia del seu vot, de manera que s'opera una inversió de la càrrega de la prova, ja que correspon al Consell Superior de la Justícia acreditar el respecte escrupolós del protocol de la guarda i de la custòdia dels vots emesos.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions recaigudes en el procediment urgent i preferent, que es reconegui el seu dret "*a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte del present recurs tot acordant-se la retroacció del procediment al moment en que es van produir aquestes vulneracions*".

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- En primer terme, la Sala Administrativa constata que el recurrent no va plantejar la recusació en deguda forma i que, tramitada com a recusació, es va resoldre mitjançant l'auto del 20 d'abril del 2023, el qual no va ser objecte d'apel·lació.

No obstant això, considera que el recurrent tampoc precisa quin podria ser l'interès directe o indirecte del batlle en qüestió en el procés, sense que el fet d'haver estat vicepresident de la Junta Electoral comporti l'atribució d'aquest interès.

- Pel que fa a la proposició de la prova, indica que l'article 15 de la Llei transitòria de procediments judicials es refereix a la part demandada, però que, tot i preclos el tràmit, es va acordar d'ofici la prova consistent en oficiar al Consell Superior de la Justícia per tal que precisés com s'havia dut a terme el dipòsit de vot judicial des del lliurament fins a la tramesa a les meses electorals, així com els mecanismes de custòdia i les persones que hi tenien accés. Aquesta prova practicada d'ofici coincideix en termes generals amb aquella proposada per l'agent i tenia per objecte l'acreditació de les mateixes qüestions, de forma que no ha existit cap indefensió.

- Respecte de la participació dels batlles, no es pot compartir una interpretació de l'article 34 de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum que exigeixi la presència immediata del batlle quan es formalitzi el vot, sinó que el dipòsit de vot judicial es faci sota la supervisió, organització i control dels batlles.

- I, en darrer terme, en relació amb una eventual vulneració de l'article 24 de la Constitució, la impugnació d'un procés electoral ha d'obeir a vulneracions processals susceptibles de desnaturalitzar la lliure expressió de la voluntat del poble. En aquest cas, el contingut de les actuacions no prova cap alteració del sentit del sufragi, ja que la integritat del vot es garanteix mitjançant la introducció dels sobres en un altre sobre més gran signat per l'elector i, una vegada classificats, es dipositen en una caixa forta en un recinte tancat.

Per contra, el recurrent no ha aportat cap element que pugui qüestionar aquesta conclusió, sinó que manifesta suspicàcies no adverades per proves, ni tan sols indicis. I no opera cap inversió de la càrrega de la prova, ja que correspon a l'agent la prova de la vulneració de la integritat del vot, no podent el demandat provar un fet negatiu.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal sol·licita la desestimació del recurs d'empara fonamentant-se en els arguments següents:

1) Respecte de la vulneració de l'article 24 de la Constitució, exposa que aquest article, relatiu al sufragi actiu, és un dret fonamental de configuració legal i la forma com s'ha d'exercir el dret de vot es conté a la Llei 44/2022, qualificada del règim electoral i del referèndum.

Es va exercir el dret de vot per dipòsit judicial de conformitat amb l'article 34 d'aquesta Llei. Les paperetes es lliuren davant el batlle i els sobres han de ser custodiat per aquest, però això no es refereix literalment al fet que la recepció del vot i la seva custòdia hagi de ser efectuada de forma presencial i personal pels batlles, sinó que es realitza sota l'organització, el control i l'empara judicial dels mateixos. No obstant això, les manifestacions del recurrent es fonamenten en meres sospites, sense que formulés cap queixa o consulta a la Junta Electoral.

La discrepància amb el compliment de certes formalitats referents a l'execució del dipòsit de vot judicial no comporta la vulneració del seu dret fonamental establert a l'article 24 de la Constitució.

2) Quant a l'eventual vulneració del dret a la jurisdicció -article 10 de la Constitució-, si bé la regulació del procediment urgent i preferent -articles 15 a 17 de la Llei transitòria de procediments judicials- no concreta en quin moment s'han de proposar les proves, de la resta de normes de procediment civil -articles 14 i 120 del Codi de procediment civil i article 16 de la Llei 9/2022 del procediment contenciós administratiu- es desprèn que s'ha d'efectuar amb la demanda, la qual cosa s'ajusta al dret a la defensa i al principi de la igualtat d'armes processals.

Així mateix, la prova proposada es va admetre d'ofici i va valorar la utilitat i la pertinença d'aquesta. Tampoc es pot entendre un defecte susceptible d'esmena el no haver proposat prova en el moment oportú.

3) La via adequada per discutir la incompatibilitat del batlle era el recurs d'apel·lació i en no haver esgotat les vies internes no és procedent invocar-la ara davant aquest Tribunal Constitucional. Subsidiàriament, el recurrent mai ha exposat en què consisteix l'interès directe o indirecte en el plet per part del batlle, quan aquest tema mai va ser exposat davant la Junta Electoral. Segons la

---

jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans cal que existeixin sospites objectivament justificades, és a dir, exterioritzades i recolzades en dades objectives que evidenciïn la parcialitat i això no concorre en aquest supòsit, alhora que segons l'article 15 de la Llei transitòria de procediments judicials tampoc es va contravenir l'atribució de competència.

- Per aquests motius, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara per no haver-se produït cap vulneració dels drets fonamentals al·legats.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. El primer dels motius que integren el recurs d'empara denuncia una eventual vulneració de l'article 24 de la Constitució relatiu al dret de sufragi, consistent en una infracció de la cadena de guarda i custòdia del dipòsit de vot judicial, ja que, segons el parer del recurrent, els batlles no haurien garantit de forma efectiva la inviolabilitat del vot.

Les sentències impugnades exculpen als batlles i als funcionaris perquè entenen que la custòdia no recau de forma directa i immediata sobre ells, mentre que el recurrent al·lega que la redacció dels apartats 2 i 3 de l'article 34 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, del text consolidat de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum és clara, quan exposa que el vot judicial es diposita davant del batlle i que les paperetes han de ser custodiades pels batlles.

També al·lega que, a diferència de la sentència de la Batllia que indica que el nombre d'impugnacions representa el 0,016% dels electors convocats, si es pren en consideració el nombre d'afectats, segons el seu parer, "*el nombre de perjudicats seria de més de 9.000 electors, que representen entorn al 50% del ciutadans que van concórrer durant les darreres eleccions*".

3.3. L'article 24 de la Constitució determina que "*Tots els andorrans majors d'edat, en ple ús dels*

---

seus drets, gaudeixen del dret de sufragi". El recurrent considera que el seu dret de sufragi actiu ha estat vulnerat pel fet que no s'ha respectat la cadena de custòdia del dipòsit de vot judicial.

Aquest Tribunal Constitucional, en la seva sentència del 3 de febrer del 2012 (causa 2011-31-RE) ha tingut ocasió de manifestar, en primer terme, que el dret contingut a l'article 24 de la Constitució és un dret de configuració legal, de manera que esdevé necessari que el legislador reguli el procediment i les condicions d'exercici d'aquest dret, sempre amb respecte al seu contingut constitucional intrínsec. I, en segon terme, que com s'indica en el fonament de dret segon de la sentència esmentada: "*Aquest segon vessant del dret d'accés als càrrecs públics de l'article 25 es fa palès sobretot quan se l'interpreta conjuntament amb el dret de sufragi de l'article 24, també invocat pels recurrents, i això no només quan se l'interpreta conjuntament amb el dret dels candidats a accedir als càrrecs públics –com fan els recurrents–, sinó també i molt especialment quan se l'interpreta conjuntament amb el dret de sufragi actiu –el dels electors, en el cas de les eleccions. Del conjunt d'aquests drets sorgeix, pel que aquí interessa, l'exigència que a l'hora d'establir i aplicar els requisits per accedir als càrrecs públics i, més en general, a l'hora d'establir els diversos elements que conformen els sistemes electorals, no es desfiguri de tal manera la correlació entre la voluntat del cos electoral i la proclamació dels candidats, que es pugui posar en perill o es desvirtui el principi de representació política que vincula els elegits amb el conjunt dels electors*".

El motiu del recurs d'empara no pot ser acollit per diverses raons. En primer lloc, les sentències d'instància han citat la doctrina del Tribunal Europeu dels Drets Humans segons la qual una mera errada o irregularitat no comporta una falta d'equitat en les eleccions, sinó que cal que es tracti de vulneracions processals susceptibles de distorsionar la lliure expressió del poble i que les queixes presentades siguin serioses, greus i defensables.

En aquest sentit, la sentència del 10 de juliol del 2020 (Mugemangango c/ Bèlgica) declara, en la línia d'allò que s'ha exposat, que "*72. Un simple error o irregularitat en el procés electoral no significaria per se l'arbitrarietat de les eleccions, si s'acomplissin els principis generals d'igualtat, de transparència, d'imparcialitat i d'independència en l'organització i en la gestió de les eleccions (veg. Davydov i d'altres, citat anteriorment, § 287). El concepte d'eleccions lliures es posaria en risc només si existissin proves d'incompliments processals susceptibles de frustrar la lliure expressió de l'opinió de la població, i quan aquestes denúncies no rebessin un examen efectiu a nivell nacional (ibíd., §§ 283-88)*"

3.4. En el cas que ara ens ocupa, com han exposat, de manera lògica i raonada, les sentències de la jurisdicció ordinària, el contingut de les actuacions no prova cap alteració del sentit del sufragi ni del conjunt dels vots emesos per dipòsit judicial, sinó que s'ha seguit el procediment que garanteix la inviolabilitat i la integritat del vot durant el període de dipòsit judicial.

L'extensió del motiu del recurs d'empara als altres 9.000 electors que van exercir el dipòsit de vot

---

judicial no pot reeixir, perquè com exposa la sentència de primera instància, en aquesta matèria no està prevista l'acció popular -article 86.4 de la Constitució) i per quant el recurs d'empara no es formula en nom i en representació dels 9.000 electors, sinó solament en nom del recurrent.

3.5. Així mateix, la interpretació dels apartats 2 i 3 de l'article 34 de la Llei 44/2022, del 12 de desembre, que es refereix al dipòsit del vot davant del batlle, no compartida pel recurrent, no es pot titllar d'il·lògica, contrària a la raó o d'inversemblant, de manera que segons el cànon de constitucionalitat relatiu a l'aplicació i a la interpretació de les normes aplicables, el motiu de recurs també ha de ser refusat.

En efecte, la jurisdicció ordinària sosté, a diferència del recurrent, que s'exigeix la supervisió personal i presencial del batlle, que el dipòsit judicial del vot es troba sota l'organització, la supervisió i el control dels batlles, la qual cosa significa que no cal la seva presència personal, sinó que aquests son assistits pel personal judicial. I aquesta interpretació és coincident amb la regulació europea, que refereix aquesta modalitat com la d'administrar el vot judicial.

3.6. El segon motiu que integra el recurs d'empara argumenta que l'article 6 de la Convenció de Roma reconeix el dret a un jutge imparcial i que es va atribuir la competència per conèixer d'aquesta causa al batlle que va ser vicepresident de la Junta Electoral, quan s'hagués hagut d'atribuir al president de la Batllia. Al·lega que va demanar la inhibició del batlle i que mitjançant aute de la Presidència de la Batllia del 20 d'abril del 2023, no es va acceptar la recusació. La Sala Administrativa estableix que es va resoldre la recusació i que ell no la va impugnar, però ell no va formular una recusació sinó que va convidar al batlle a abstenir-se del coneixement de la causa, de manera que no existia cap recurs possible.

En les actuacions de la jurisdicció ordinària consta que el recurrent no va presentar una recusació en deguda forma, sinó només un escrit en què demanava al batlle que s'inhibís del coneixement de l'afer. Cap retret respecte de la imparcialitat de l'òrgan judicial pot reeixir davant d'aquest Tribunal per les raons següents:

En primer terme, la causa de recusació, consistent en l'interès directe o indirecte en l'afer ni tan sols ha estat desenvolupada o precisada pel recurrent, de manera que no es pot conèixer aquest interès en l'afer, sense que, com afirma la Sala Administrativa, el fet de ser vicepresident de la Junta Electoral atribueixi aquest pretès interès, quan no es va sotmetre a la Junta Electoral cap qüestió sobre la guarda i custòdia del vot per dipòsit judicial.

En segon terme, no existeix cap vulneració de les normes de competència o d'atribució dels afers, ja que la disposició final cinquena del Codi de procediment civil, que modifica la Llei transitòria de

---

procediments judicials i, en concret, el seu article 15, no atribueix al president de la Batllia el coneixement d'aquest afer, sinó el repartiment per torn i la competència de la demanda presentada:

"1. *Es modifica l'article 15 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:*

Article 15

- 1. En cas de lesió als drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució, llevat dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució i dels altres drets la vulneració dels quals s'hagi produït en el marc d'un procés judicial, es pot presentar una demanda davant el president del Tribunal de Batlles, per garantir el respecte dels drets fonamentals o fer cessar la situació il·lícita. El president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el batlle al qual correspon per torn i que sigui competent per raó de la matèria".*

I en tercer terme, la resolució de la pretensió d'inhibició presentada pel recurrent va ser tractada com a una recusació i resolta mitjançant un aute de la Presidència de la Batllia del 20 d'abril del 2023, el qual no va ser recorregut i, per tant, va guanyar fermesa.

En definitiva, d'allò que s'acaba d'exposar cal concloure que no ha concorregut cap vulneració del dret a un tribunal imparcial que es conté a l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, del 4 de novembre de 1950, però també a l'article 10 de la Constitució del Principat d'Andorra quan en el seu primer apartat estableix que "*Es reconeix el dret a la jurisdicció, a obtenir d'aquesta una decisió fonamentada en Dret, i a un procés degut, substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei*".

3.7. El tercer greuge que el recurrent formula en el seu recurs es desdobra en dos: d'una banda, manifesta que respecte de la proposició de proves, el batlle les va inadmetre per preclusió, però el seu escrit se subjectava a l'article 130 del Codi de procediment civil i havia sol·licitat l'esmena de qualsevol defecte que pogués existir -article 129.2 d'aquest mateix Codi. Així mateix, argumenta que es va produir una doble conculcació del dret a la jurisdicció en el seu vessant dels drets al procés degut i a la defensa, ja que es va ignorar la petició de subsanació i no es van poder aportar les proves en defensa dels seus drets.

I, d'altra banda, des de l'òptica de la denegació de la prova, el recurrent al·lega que l'argument de la sentència de la Sala Administrativa d'acord amb el qual aquesta eventual carència probatòria hauria estat subsanada per la prova practicada d'ofici no es pot admetre perquè també es va demanar la prova referent al respecte i a l'observança efectiva del protocol de guarda i custòdia; incideix també

---

en què el batlle ponent ha omès qualsevol pràctica de prova tendent a verificar si els seus companys de professió i funcionaris judicials van donar o no compliment al protocol del Consell Superior de la Justícia.

3.8. El recurrent en empara considera que s'ha infringit el seu dret a la jurisdicció des d'un doble vessant: en primer lloc, perquè no s'ha subsanat el defecte de no aportar les proves junt amb la demanda, i, en segon lloc, perquè s'impedeix l'aportació de proves en defensa dels seus drets.

La infracció del dret a la defensa requeriria cas d'haver-se produït que la prova hagués estat refusada de manera il·lògica o no raonable. La interpretació de la jurisdicció ordinària que entén que la prova s'havia d'articular amb la demanda i que li havia preclos l'oportunitat de proposar prova no es pot titllar de manca de raonabilitat o de lògica, ja que expressa que de no ser així, la norma mancaria de sentit en permetre fer al·legacions a l'actor mateix i negar als demandats la possibilitat de contestar, la qual cosa sí que limitaria el principi de contradicció i el dret a la defensa.

Tanmateix, l'òrgan judicial va acordar d'ofici la pràctica d'una prova, consistent en oficiar al Consell Superior de la Justícia que precisés la forma en què es practicava el vot judicial, des del seu lliurament fins a les meses electorals, així com el sistema de guarda i custòdia dels vots.

Des d'aquesta perspectiva, la no admissió de l'escrit de proves o la no subsanació dels defectes -com demanava en el seu escrit el recurrent- no han pogut produir cap infracció del dret a un procés degut, ni la limitació del seu dret a la defensa, atès que la interpretació de la jurisdicció ordinària s'ajusta al cànon de constitucionalitat en matèria d'admissió o de denegació de prova i la prova objecte de les seves pretensions va ser acordada per l'òrgan judicial d'ofici.

3.9. En darrer terme, el recurrent addueix que la prova practicada d'ofici no supleix les carències indicades, perquè també es va demanar la prova referent al respecte i l'observança efectiva del protocol de guarda i custòdia i que s'havia omès qualsevol pràctica de prova tendent a verificar si s'havia donat o no compliment al protocol del Consell Superior de la Justícia. Afegeix igualment que no pot provar les irregularitats de la guarda i custòdia del seu vot, de manera que s'opera una inversió de la càrrega de la prova, ja que correspon al Consell Superior de la Justícia acreditar el respecte escrupolós del protocol de la guarda i de la custòdia dels vots emesos.

Tampoc aquest darrer punt pot ser acollit. Segons consta en les actuacions, l'informe emès pel Consell Superior de la Justícia explica les cauteles i els mecanismes per a la protecció dels dipòsits de vots judicials. Així, indica que els sobres que contenen els vots s'introdueixen en un altre sobre més gran, signat per l'elector. I, una vegada classificats els sobres, es procedeix al seu dipòsit en una caixa forta ubicada dins d'un recinte tancat. I és la nit anterior a la jornada electoral que les

---

caixes on es troben els sobres son traslladades a la sala de peces de convicció, la qual està protegida amb accés biomètric.

L'al·legació del recurrent segons la qual allò que ell volia no era l'aportació d'aquest protocol, sinó la prova que aquest es va complir de forma efectiva, suposaria -com indica la Sala Administrativa- una inversió de la càrrega de la prova. En efecte, davant l'absència acreditada d'alteracions en el vot de la part recurrent, ni de cap dels altres dipòsits de vot judicial, ni de tan sols d'indicis al respecte, la resposta donada per la jurisdicció ordinària que correspon al recurrent acreditar la prova de les alteracions denunciades s'adequa també al cànon de constitucionalitat exigible per a la motivació de les resolucions judicials i al referent a l'accés i valoració de la prova, atès que la resposta de l'òrgan judicial s'ajusta als criteris de la lògica i de la raonabilitat.

3.10. Les consideracions anteriorment exposades justifiquen la desestimació de tots els motius que integren el recurs d'empara i, per tant, de la desestimació del recurs en la seva integritat, la qual cosa comporta, en matèria de costes processals, la imposició al recurrent de les costes derivades de la desestimació del seu recurs (arg. article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara interposat pel Sr. Emili Campos Arauz, actuant en el seu propi nom i interès, contra la sentència del 30 de juny del 2023, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Declarar que no s'ha vulnerat el dret de sufragi, reconegut a l'article 24 de la Constitució, ni el dret a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial, ni el dret a la defensa, reconeguts a l'article

3. Imposar al recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs.

4. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada al recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 20 de novembre del 2023.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat Magistrat
